

คู่มือการปฏิบัติงาน
การตัดฟันต้นไม้ในที่ราชพัสดุ
(ฉบับทบทวน)

ฝ่ายบริหารทั่วไป สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิธีการดำเนินการตัดฟันต้นไม้ ยืนต้นในที่ราชพัสดุ ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11 ซึ่งเป็นการปฏิบัติการภายใต้กฎกระทรวงว่าด้วย หลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 ข้อ 20 ข้อ 21 และข้อ 22 ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา และการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2546 ข้อ 21 และข้อ 22 และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ข้อ 215 และข้อ 216

ฝ่ายบริหารทั่วไป สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11 หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรภายในหน่วยงาน ผู้ที่สนใจ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ใน กรณี มีความจำเป็นต้องตัดฟันต้นไม้ในที่ราชพัสดุต่อไป ทั้งนี้ หากมีข้อผิดพลาดหรือมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ประการใด ฝ่ายบริหารทั่วไปยินดีแก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้แนวทางฯ ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ฝ่ายบริหารทั่วไป
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11
มกราคม 2569

สารบัญ

	หน้า
การตัดฟันต้นไม้ในที่ราชพัสดุ	
ชื่อเรื่อง	1
วัตถุประสงค์	1
ขอบเขตของงาน	1
คำจำกัดความ	1-2
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	2
Flow Chart การตัดฟันต้นไม้ในที่ราชพัสดุ	3
เอกสาร/หลักฐานอ้างอิง	4

การตัดฟันต้นไม้ในที่ราชพัสดุ

1. ชื่องาน

การตัดฟันต้นไม้ในที่ราชพัสดุ

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าใจกระบวนการ ในการดำเนินการตัดฟันต้นไม้ในที่ราชพัสดุ
2. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจ ทราบถึงขั้นตอนการดำเนินการ และทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง
3. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานใหม่ หรือผู้ปฏิบัติงานแทนสามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการได้

3. ขอบเขตของงาน

คู่มือการตัดฟันต้นไม้ในที่ราชพัสดุ เป็นแนวทางการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้ทราบขั้นตอน และกระบวนการในการดำเนินการตัดฟันต้นไม้ในที่ราชพัสดุ ได้อย่างถูกต้อง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ผู้ปฏิบัติงานจึงต้องจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของตนเองตามที่ได้รับมอบหมายงาน

4. คำจำกัดความ

ผู้ใช้ที่ราชพัสดุ หมายถึง กระทรวง ทบวง กรม องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรอื่นของรัฐที่เป็นผู้ปกครอง ดูแลหรือใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุ และให้หมายความรวมถึงรัฐวิสาหกิจ ที่เป็นนิติบุคคลที่มีสิทธิใช้ที่ราชพัสดุตามกฎหมาย

อธิบดี หมายถึง อธิบดีกรมธนารักษ์และให้รวมถึงบุคคลที่อธิบดีกรมธนารักษ์มอบหมายด้วย

ธนารักษ์พื้นที่ หมายถึง ธนารักษ์พื้นที่ในจังหวัดซึ่งที่ราชพัสดุตั้งอยู่

ราคาที่ดิน หมายถึง ราคาที่ดินตามบัญชีกำหนดราคาประเมินทุนทรัพย์ เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียม จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามกฎหมายที่ดิน

ในกรณีที่ดินราชพัสดุแปลงใดไม่มีราคาประเมินทุนทรัพย์ตามวรรคแรก ให้เทียบเคียงกับราคาประเมิน ทุนทรัพย์ของที่ดินแปลงบริเวณใกล้เคียงที่มีทำเลที่ตั้งคล้ายกันเป็นราคาที่ดิน

มูลค่าอาคารหรือสิ่งปลูกสร้าง หมายถึง มูลค่าอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็น ที่ราชพัสดุซึ่งคำนวณ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดขึ้นโดยคำสั่งกรมธนารักษ์

ไม้ หมายถึง ไม้สักและไม้อื่นทุกชนิดที่เป็นต้น เป็นกอ เป็นเถา รวมตลอดถึงไม้ที่นำเข้ามาใน ราชอาณาจักร ไม้ไผ่ทุกชนิด ปาล์ม หวาย ตลอดจนราก ปุ่ม ตอ เศษ ปลาย และกิ่งของสิ่งนั้น ๆ ไม่ว่าจะถูกตัด ทอน เลื่อย ผ่า ถาก ขุด หรือกระทำโดยประการอื่นใด

การสำรวจ หมายถึง การหาความสัมพันธ์ของจุดต่าง ๆ ที่มีอยู่บนและใต้ผิวโลกโดยวิธีการรังวัด ทางตรงและทางอ้อม การวัดทิศทาง การวัดต่างระดับ และให้หมายความรวมถึงการรังวัดให้ได้อาณาเขต การรังวัดทำแผนที่แสดงที่ตั้ง การรังวัดทำแผนที่รายละเอียด และการคำนวณการรังวัดด้วย

หนังสือสำคัญสำหรับที่ดิน หมายถึง หนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน และหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงตาม ประมวลกฎหมายที่ดิน

หนังสือแสดงสิทธิที่ดิน หมายถึง หนังสือแสดงกรรมสิทธิในที่ดินและให้หมายความรวมถึงหนังสือ แสดงสิทธิครอบครองที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดิน

หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง หมายถึง หนังสือแสดงเขตของที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ประเภที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ

การรังวัด หมายถึง การรังวัดปักเขตและทำเขต จดหรือคำนวณการรังวัดเพื่อให้ทราบที่ตั้งแนวเขต ของที่ดิน หรือทราบที่ตั้งและเนื้อที่ของที่ดิน

การทำแผนที่ หมายถึง กรรมวิธีใด ๆ ในการจำลองลักษณะภูมิประเทศตามมาตราส่วนลงบนแผ่นพื้นที่ราบ โดยอาศัยข้อมูลจากรูปถ่าย ภาพถ่ายภูมิประเทศ คำพิภค หมด หลักฐาน และการคำนวณทั้งในทางราบและทางตั้ง

อาณาเขตที่ดิน หมายถึง แนวเขตติดต่อที่ดินข้างเคียง และให้หมายความถึงระยะรอบแปลงแต่ละด้านด้วย

ทะเบียนที่ราชพัสดุ หมายถึง ทะเบียนที่ราชพัสดุกกลางหรือทะเบียนที่ราชพัสดุจังหวัดที่จัดทำโดยแสดงรหัส หมายเลขลำดับที่ของการรับขึ้นทะเบียน รายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อที่การได้มา หลักฐานหนังสือแสดงสิทธิ อาณาเขต และแผนที่แสดงที่ตั้งและอาณาเขตของที่ราชพัสดุ

การจำหน่ายทะเบียนที่ราชพัสดุ หมายถึง การแก้ไขที่มีผลเป็นการจำหน่ายการนำรายการที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างซึ่งเป็นที่ราชพัสดุดอกจากทะเบียนที่ราชพัสดุ โดยจัดแจ้งเหตุแห่งการจำหน่ายไว้ในทะเบียนที่ราชพัสดุ และผู้มีอำนาจจัดทำทะเบียนที่ราชพัสดุลงนามรับรองเป็นหลักฐาน

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุดูตรวจสอบว่าอาคาร หรือสิ่งปลูกสร้าง ไม้ ที่จะทำการรื้อถอนนั้น อยู่บนที่ราชพัสดุแปลงเลขที่ใด ตั้งอยู่ที่ใด

2. ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุดำเนินการบัญชีคุมวัสดุ (ไม้) ที่ขอตัดว่ามีจำนวนกี่ต้น ชนิดของไม้ และขนาดของต้นไม้ที่ขอตัด ตรวจสอบว่าเป็นไม้หวงห้ามหรือไม่ โดยจัดทำเป็นผังบริเวณสถานที่ แสดงที่ตั้งต้นไม้ที่ขอตัดพร้อมภาพประกอบ (แบบ ทบ.3)

3. ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุดำเนินการหนังสือส่ง สนง.ธนารักษ์พื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อแจ้งเหตุผลความจำเป็นที่ต้องขอตัดต้นไม้ พร้อมบัญชีแสดงรายละเอียดประกอบการขออนุญาตตัดต้นไม้

✦ กรณีตัดต้นไม้ต้องขออนุญาตกับธนารักษ์พื้นที่

ต้นไม้ขนาดใหญ่ เช่น ไม้ยางนา ไม้สัก ไม้พยุง ไม้แดง ไม้ประดู่ ฯลฯ ยืนต้นตาย โคนล้ม จะเป็นอันตรายต่อชีวิตและทรัพย์สินของทางราชการ ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุขอใช้ประโยชน์หรือขายทอดตลาด

หากมีความจำเป็นอื่นที่ต้องตัดต้นไม้หรือป่าไม้ ให้รวบรวมรายละเอียดหรือข้อเท็จจริง พร้อมทั้งเหตุผลความจำเป็น โดยเปรียบเทียบผลดีและผลเสียในการดำเนินการ พร้อมทั้งความเห็นที่เกี่ยวข้องให้ธนารักษ์พื้นที่พิจารณาอนุญาตตามความเหมาะสมเป็นกรณีไป

4. ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินราคากลางต้นไม้ จำนวนกรรมการไม่น้อยกว่า 3 คน และจะต้องมีกรรมการอย่างน้อย 1 คน เป็นผู้มีความชำนาญการ การประเมินราคาวัสดุ (ไม้)

✦ ผู้ใช้ที่ราชพัสดุ ทำหนังสือถึงสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ 7 จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์บุคลากรร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินราคากลาง จำนวน 1 ท่าน

5. ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุดำเนินการจำหน่ายต้นไม้ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ข้อ 215 และข้อ 216

✦ ดำเนินการโดยวิธีการขายทอดตลาด

6. ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุ นำเงินที่ได้ส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ในนาม กรมธนารักษ์ รหัสหน่วยงาน 03003

7. ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุ รายงานผลการจำหน่ายพร้อมแนบสำเนาใบนำส่งเงิน ให้ธนารักษ์พื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ทราบภายใน 30 วัน

8. การจำหน่ายออกจากทะเบียน การแก้ไขหรือจำหน่ายต้นไม้ออกจากทะเบียนที่ราชพัสดุ (ทบ.2) กระทำโดยสำนักงานธนารักษ์พื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี

6. Flow Chart การตัดฟันต้นไม้ในที่ราชพัสดุ

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา (วัน)
1	<pre> graph TD Start([เริ่มต้น]) --> Step1[ผู้ใช้ที่ราชพัสดุดูตรวจสอบว่าไม้ที่จะทำการรื้อถอนนั้น อยู่บนที่ราชพัสดุ แปลงเลขที่ใด ตั้งอยู่ที่ใด] </pre>	1. ผู้ใช้ที่ราชพัสดุดูตรวจสอบว่าอาคาร หรือ สิ่งปลูกสร้าง ไม้ ที่จะทำการ รื้อถอนนั้น อยู่บนที่ราชพัสดุ แปลงเลขที่ใด ตั้งอยู่ที่ใด	เจ้าหน้าที่พัสดุ สศท.11	30
2	<pre> graph TD Step1 --> Step2[ผู้ใช้ที่ราชพัสดุจัดทำบัญชีกุมวัสตุ (ไม้) มีจำนวนกี่ต้น ชนิดของไม้ และขนาดของต้นไม้ที่จะตัด (แบบ ทบ.3)] </pre>	2. ผู้ใช้ที่ราชพัสดุจัดทำบัญชีกุมวัสตุ (ไม้) ที่ขอตัดว่ามีจำนวนกี่ต้น ชนิดของไม้ และขนาดของต้นไม้ที่จะตัด ตรวจสอบว่าเป็นไม้หวงห้ามหรือไม่ โดยจัดทำเป็นผังบริเวณสถานที่ แสดงที่ตั้งต้นไม้ที่จะตัดพร้อมภาพประกอบ (แบบ ทบ.3)	เจ้าหน้าที่พัสดุ สศท.11	15
3	<pre> graph TD Step2 --> Decision{ขออนุญาตตัดต้นไม้} Decision -- No --> Step1 Decision -- Yes --> Step4[แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินราคากลาง] </pre>	3. ผู้ใช้ที่ราชพัสดุจัดทำหนังสือส่ง สนง.ธนารักษ์พื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อแจ้งเหตุผลความจำเป็นที่ต้องขอตัดต้นไม้ พร้อมบัญชีแสดงรายละเอียดประกอบการขออนุญาตตัดต้นไม้	- สนง.ธนารักษ์พื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี - เจ้าหน้าที่พัสดุ สศท.11	7
4	<pre> graph TD Step4 --> Step5[ขายทอดตลาด] </pre>	4. ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินราคากลางต้นไม้ จำนวนกรรมการ ไม่น้อยกว่า 3 คน และจะต้องมีกรรมการอย่างน้อย 1 คน เป็นผู้มีความชำนาญการ การประเมินราคาวัสดุ (ไม้)	เจ้าหน้าที่พัสดุ สศท.11	2
5	<pre> graph TD Step5 --> Step6[นำเงินส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน] </pre>	5. ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุดำเนินการจำหน่ายต้นไม้ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ข้อ 215 และข้อ 216		60
6	<pre> graph TD Step6 --> Step7[รายงานผลการนำเงินส่งคลัง] </pre>	6. ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุ นำเงินที่ได้ส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ในนาม กรมธนารักษ์ รหัสหน่วยงาน 03003	เจ้าหน้าที่พัสดุ สศท.11	1
7	<pre> graph TD Step7 --> Step8[จำหน่ายออกจากทะเบียน] </pre>	7. ผู้ใช้ที่ราชพัสดุ รายงานผลการจำหน่าย พร้อมแนบสำเนาใบนำส่งเงิน ให้ธนารักษ์พื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ทราบภายใน 30 วัน	เจ้าหน้าที่พัสดุ สศท.11	30
8	<pre> graph TD Step8 --> End([จบการทำงาน]) </pre>	8. การจำหน่ายออกจากทะเบียน การแก้ไขหรือจำหน่ายต้นไม้ออกจากทะเบียนที่ราชพัสดุ (ทบ.2) กระทำโดยสำนักงานธนารักษ์พื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี	สนง.ธนารักษ์พื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี	1

7. เอกสาร/หลักฐานอ้างอิง

7.1 กฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหาประโยชน์เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2545 ข้อ 20 ข้อ 21 และข้อ 22

7.2 ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา และการใช้ที่ราชพัสดุ พ.ศ. 2546 ข้อ 21 และข้อ 22

7.3 ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ข้อ 215 และข้อ 216

(ฉบับทบทวน)

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Flow chart)

การตัดฟันต้นไม้ในที่ราชพัสดุ

ฝ่ายบริหารทั่วไป สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา (วัน)
1	<pre> graph TD Start([เริ่มต้น]) --> Step1[ผู้ใช้ที่ราชพัสดุตรวจสอบว่าไม้ที่จะทำการรื้อถอนนั้น อยู่บนที่ราชพัสดุ แปลงเลขที่ใด ตั้งอยู่ที่ใด] </pre>	1. ผู้ใช้ที่ราชพัสดุตรวจสอบว่าอาคาร หรือ สิ่งปลูกสร้าง ไม้ ที่จะทำการ รื้อถอนนั้น อยู่บนที่ราชพัสดุ แปลงเลขที่ใด ตั้งอยู่ที่ใด	เจ้าหน้าที่พัสดุ สศท.11	30
2	<pre> graph TD Step1 --> Step2[ผู้ใช้ที่ราชพัสดุจัดทำบัญชีควมวัด (ไม้) มีจำนวนกี่ต้น ชนิดของไม้ และขนาดของต้นไม้ที่ขอตัด (แบบ ทบ.3)] </pre>	2. ผู้ใช้ที่ราชพัสดุจัดทำบัญชีควมวัด (ไม้) ที่ขอตัดว่ามีจำนวนกี่ต้น ชนิดของไม้ และขนาดของต้นไม้ที่ขอตัด ตรวจสอบว่าเป็นไม้หวงห้ามหรือไม่ โดยจัดทำเป็นผังบริเวณสถานที่ แสดงที่ตั้งต้นไม้ที่ขอตัดพร้อมภาพประกอบ (แบบ ทบ.3)	เจ้าหน้าที่พัสดุ สศท.11	15
3	<pre> graph TD Step2 --> Decision{ขออนุญาตตัดต้นไม้} Decision -- No --> Step1 Decision -- Yes --> Step4[แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินราคากลาง] </pre>	3. ผู้ใช้ที่ราชพัสดุจัดทำหนังสือส่ง สนง.ธนารักษ์พื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อแจ้งเหตุผลความจำเป็นที่ต้องขอตัดต้นไม้ พร้อมบัญชีแสดงรายละเอียดประกอบการขออนุญาตตัดต้นไม้	- สนง.ธนารักษ์พื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี - เจ้าหน้าที่พัสดุ สศท.11	7
4	<pre> graph TD Step3 -- Yes --> Step4[แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินราคากลาง] </pre>	4. ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินราคากลางต้นไม้ จำนวนกรรมการ ไม่น้อยกว่า 3 คน และจะต้องมีกรรมการอย่างน้อย 1 คน เป็นผู้มีความชำนาญการ การประเมินราคาวัสดุ (ไม้)	เจ้าหน้าที่พัสดุ สศท.11	2
5	<pre> graph TD Step4 --> Step5[ขายทอดตลาด] </pre>	5. ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุดำเนินการจำหน่ายต้นไม้ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ข้อ 215 และข้อ 216		60
6	<pre> graph TD Step5 --> Step6[นำเงินส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน] </pre>	6. ให้ผู้ใช้ที่ราชพัสดุ นำเงินที่ได้ส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน ในนาม กรมธนารักษ์ รหัสหน่วยงาน 03003	เจ้าหน้าที่พัสดุ สศท.11	1
7	<pre> graph TD Step6 --> Step7[รายงานผลการนำเงินส่งคลัง] </pre>	7. ผู้ใช้ที่ราชพัสดุ รายงานผลการจำหน่าย พร้อมแนบสำเนาใบนำส่งเงิน ให้ธนารักษ์พื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี ทราบภายใน 30 วัน	เจ้าหน้าที่พัสดุ สศท.11	30
8	<pre> graph TD Step7 --> Step8[จำหน่ายออกจากทะเบียน] Step8 --> End([จบการทำงาน]) </pre>	8. การจำหน่ายออกจากทะเบียน การแก้ไขหรือจำหน่ายต้นไม้ออกจากทะเบียนที่ราชพัสดุ (ทบ.2) กระทำโดยสำนักงานธนารักษ์พื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี	สนง.ธนารักษ์พื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี	1